

[Finn Poulsen.]

tages op; det er den høje regering, der har magten og ansvaret, og det er først og fremmest dens opgave at gøre det. Hvis den ikke gør det, kommer vi bagefter igen, og det vil da hurtigt vise sig, at alle de ulemper, som man dog alligevel ved loven af 1958 begyndte at arbejde sig væk fra, vil melde sig igen. Denne tilpasning må naturligvis ske gradvis; der er mange hensyn at tage, og det må alt sammen drøftes. Hvis man når til en sådan tilpasning, bliver der en bevægelse fra den gamle boligmasse, og det kan ikke undgå at få afgørende indflydelse på omkostningsniveauet i nybyggeriet. Der er ikke nogen som helst tvivl om, at det er dér, hovedproblemet ligger.

Det er vel også naturligt at se på udviklingen andre steder, og det vil interessere mig, hvis man i udvalget kan få oplysninger om disse forhold. Jeg har jo ikke haft megen tid til at gå nærmere ind på dette i dagene mellem lovforslagets fremsættelse og behandlingen i dag, men jeg har dog forstået, at man i Belgien har løst boligproblemet ud fra andre synspunkter, og jeg har også forstået så meget, at i Norge og Sverige, hvor man følger vore synspunkter, har man de samme problemer at slås med som vi. Dette er den ene vej, vi mener der skal gås, hvis man skal nå til en varig løsning af boligproblemet.

Dernæst mener vi, at den højtærede boligminister bør skride til ophævelse af igangsættelsesstoppet. Det var jo ikke en fejludmåling inden for den private sektor, der gjorde igangsættelsesstoppet nødvendigt, det var en fejludmåling hos den højtærede boligminister — det er muligt, at han var uden skyld, det skal jeg ikke blande mig i. Der skete det, at man satte mere i gang, end man havde arbejdskraft til, og man havde ikke troen på og forventningen om, at det private byggeri ville komme i gang og udvikle sig så stærkt, som tilfældet blev. Disse igangsættelsesstop er en hæmsko for en rationel planlægning af byggeriet. Jeg tror, det er en misforståelse, at det på dette ene område inden for produktionslivet skulle være udelukket, at den private sektor selv kunne planlægge sin kapacitet. Inden for ethvert område af produktionen må man planlægge ud fra de forventede afsætningsmuligheder, og det vil de private bygherrer

på boligbyggeriets område — og for min skyld også gerne de sociale boligselskaber — naturligvis også være nødt til. De kan da lige så godt planlægge på dette som på andre områder.

Vi må endelig pege på, at vi anser det for noget væsentligt for boligbyggeriet, at der sker den bedst mulige udnyttelse af arbejdskraften.

Det er en kendt sag, at der inden for boligbyggeriet i vidt omfang kan benyttes ufaglært arbejdskraft. Også her ligger en opgave for den højtærede boligminister, nemlig den at få skellene mellem faggrænserne væk, skaffe mere bevægelighed på arbejdsmarkedet på dette område; det ville utvivlsomt medvirke til forøgelse af boligkapaciteten. Man kan her sige, at der er ikke ledige arbejdsmænd i øjeblikket, men sådan har situationen ikke været hele tiden, og sådan kan heller ingen sige at den vil blive ved at være.

Dernæst vil jeg sige, at vi ligesom den højtærede boligminister i allerhøjeste grad interesserer os for de moderne byggeformer. Min personlige opfattelse er den, at når man somme tider kan klage over byggeriets tilrettelæggelse, ligger problemerne måske mere på arbejdspladsen end i andre led. Vi interesserer os for dette, og jeg er spændt på under udvalgsbehandlingen nærmere at få at vide af den højtærede boligminister, hvordan man har tænkt sig disse nye foranstaltninger til rationalisering af byggeriet praktiseret. Det gælder her, at byggeformerne skal vokse op i indbyrdes konkurrence. Det kan ikke være sådan, at den ene form skal begunstiges på den andens bekostning. Det kan ikke være sådan, at en gruppe selskaber, f. eks. de sociale, skal begunstiges på dette område. Men alt det får vi formentlig nærmere rede på under udvalgsbehandlingen — i selve lovforslaget står der jo intet, også her er der tale om en vidtgående bemyndigelse til boligministeren.

Jeg må måske også have lov til at minde om, at den almindelige økonomiske politik, muligheden af tilstrækkelig privat kapitaldannelse, spiller en overordentlig stor rolle.

Vi tror, at disse veje er bedre egnede til at skaffe boliger frem end de veje, ministeren nu anviser. Jeg ser i disse anvisninger en tilbagevenden til alt det, som der vel har været enighed om at arbejde sig ud af.